

10. Fra exam. polyt. Chr. Terman sen af Veien Mølle om en Understøttelse til Udgivelse af Stjernefort. (Indbragt den 12te December 1881 af Folkethingsmanden for Veile Amts 3die Valgkreds, Th. Nielsen.)

I forrige Samling fremkom der fra Andrageren et lignende Andragende (se Tillæg B. Sp. 841—842), der paa Finantsubvalgets Forslag blev henvist til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Da Ministeren imidlertid ikke har taget ham i Betragtning (se foran Skrivelsen af 28de November f. A. Post a. S. 3), fornyer han sit Andragende til Rigsdagen i Saab om, at han maaſte denne Gang vil blive tagen i Betragtning.

Udvalget forventer, at Ministeren vil tage Hensyn til Andrageren ved Uddelingen af de literære Understøttelser, og foreslaar Andragendet henvist til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

11. Fra forhenværende Læfeldæcker hos Hds. Rgl. Høihed Arveprindsesse Caroline Anders Pedersen om en Understøttelse. (Indbragt den 13de December 1881 af Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, C. Hage.)

Efter hvad der anføres i Andragendet, har Andrageren, som er over 80 Aar gammel og i 47 Aar har været i den afdøde Arveprindsesses Tjeneste, en aarlig Pension paa 666 Kr. 67 Ø. Da han selv er affældig, og hans Hustru gammel og svag, kunne de ikke ved Arbeide fortjene Noget, og da han ikke i disse dyre Tider, selv med den største Økonomi, ved Hjælp af Pensionen kan tilvejebringe de første Livsformødenheder, henvender han sig nu til Rigsdagen med Bøn om en liden aarlig Understøttelse, efter at Finantsministeriet paa et Andragende fra ham om at tilstaa ham en saadan under 8de December 1881 har svaret, at det dertil favner Bemyndigelse.

Udvalget finder ikke tilstrækkelig Anledning til at gjøre nogen Indstilling.

12. Andragende fra 113 ved Statens lærde og Realskoler ansatte Rektorer, Overlærere, Adjunkter og Lærere om en Forbedring af deres Lønningsvilkaar. (Indbragt den 16de December 1881 af Folkethingsmanden for Odense Amts 1ste Valgkreds, Falbe-Hansen.)

Andragerne gjøre først opmærksomme paa, at Lønningsloven for Lærerne ved de lærde Skoler indtager en særegen Stilling, der gjør dens snarlige Behandling til et Livsspørgsmaal for de paagældende Embedsmænd. Da nemlig den gjældende Lov af 28de Marts 1855 er over 26 Aar gammel og altsaa langt ældre end de andre Lønningslove, maa allerede derved Misforholdet mellem Lønnernes Størrelse og de nuværende Priser paa alle Livsformødenheder blive langt føleligere for Lærerne end for andre Embedsmænd. Der henvises dernæst til, at, om end Lærernes daværende Kaar forbedredes ved Loven af 1855, bleve de dog ikke stillede lige med andre Embedsmænd med samme Fordømmelse, Ansvar og Arbeide, fordi Lærervirksomheden ved de lærde Skoler ifølge en fra ældre Tider nedarvet Anskuelse væsentlig kun betragtedes som en midlertidig Virksomhed for unge Mænd, der senere traadte over i bedre lønnebe, navnlig geistlige Stillinger. De Forhold, hvorpaa denne Anskuelse var grundet, vare imidlertid allerede forandrede i 1855, idet der ifølge den i 1850 indførte Skolereform krævedes et særligt Fagstudium af den vordende Lærer og i de fleste Tilfælde en særlig Kundskabsprøve, der var ligesaa vanskelig som andre Embedsexaminer, og Lærervirksomheden var derfor saa godt som for alle Lærere bleven deres Livsgjerning.

De fremhæve dernæst, at ifølge den nugældende Lønningslov begynder en Adjunkt i en Gjennemsnitsalder af 30 Aar med en Lønning af 1,224 Kr., og kan efter 5 treaarige Stigninger, hvorved Gjennemsnitslønnen i 15 Aar bliver 1,694 Kr., i en Alder af 45 Aar ikke naae højere end til 2,384 Kr. $\frac{2}{3}$ af Adjunkterne kunne ikke blive Overlærere, fordi disses Antal kun er $\frac{1}{3}$ af hines. Den, der bliver Overlærer, tilbringer 15 Aar som Adjunkt og 5 Aar som Overlærer, altsaa 20 Aar, med en Gjennemsnitslønnning af 1,866 Kr., derefter 10 Aar med en Gjennemsnitslønnning af 3,032 Kr. og kan i en Alder af 60 Aar ikke naae højere end til 3,632 Kr. Flertallet af Overlærerne opnåa, ikke at blive Rektorer, fordi der kun gives 12 saadanne Pladser. Den, der bliver Rektor, har foruden fri Bolig, hvoraf han dog maa betale Statter ligesom besørge dens indre Vedligeholdelse, i 15 Aar gjennemsnitlig 4,032 Kr. og naaer i en Gjennemsnitsalder af 60 Aar den højeste Løn, 4,832 Kr. Sammenlignes disse Lønningsforhold med de juridiske Embedsmænds, viser det sig, at Adjunkternes Slutnings- og Overlærernes Begyndelsesløn er 400 Kr. mindre end Begyndelseslønnen for den laveste Klasse af Retstbetjente, nemlig 5te Klasse, der desuden kun omfatter ganske faa Embeder, samt at Rektorenes Begyndelsesløn i Forening med fri Bolig kun svarer til Begyndelseslønnen for Retstbetjente og Magistretsmeder af 3die Klasse. Til de geistlige Embedsmænds Lønninger staa Lærernes aabenbart ogsaa i et betydeligt Misfor-